

Motion till riksdagen 2024/25:1882

av Johan Hultberg (M)

Bättre villkor för gränsöverskridande lastbilstransporter i Norden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om harmoniserade regler i Norden kring lastbilstransporter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett nordiskt ministerråd för infrastruktur och transport och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Långa avstånd är en konkurrensnackdel för Sverige liksom för våra nordiska grannländer när vi ska nå våra exportmarknader. Därför är det särskilt viktigt att vi i Norden har både fysisk infrastruktur samt regelverk som skapar förutsättningar för effektiva transporter i Norden och vidare ut i världen. Ett sätt att sänka transportkostnaderna och samtidigt minska klimatutsläppen är att tillåta och använda längre samt tyngre fordon. I Norden är det idag framförallt Sverige och Finland som redan gör detta.

För att värna konkurrenskraften för den nordiska transportnäringen och i förlängningen för det nordiska näringslivet i stort är det angeläget att vi i Norden fortsatt får köra med tyngre och längre fordon än vad som är gängse i EU. Just nu pågår omförhandlingar av det EU-direktiv som reglerar lastbilstransporters vikter och mått. Dessa förhandlingar behöver vara högt prioriterade av de nordiska regeringarna. Det är nämligen mycket viktigt att Sverige, Finland och andra länder som har nationella eller bilaterala regler som är mer tillåtande än vad som är EU-harmoniserat får behålla dessa regler. Samtidigt bör Sverige, genom inte minst Nordiska ministerrådet där Sverige under 2024 var ordförande, driva på för en ökad harmonisering i Norden kring vikt- och måttbestämmelser för lastbilstransporter. Det är exempelvis olyckligt att Sverige och Danmark har olika längdbestämmelser. Konkret får exempelvis inte fordon som är 34,5 meter och som uppfyller det svenska regelverket korsa Öresund och rulla in i Danmark. Inte heller de danska längre fordonen om maximalt 34 meter får i regel korsa Öresund

och rulla i Sverige eftersom Sverige har andra trafiksäkerhetskrav på de långa fordonskombinationerna än vad Danmark har.

Bristen på harmoniserade regelverk hämmar investeringar i fordon och leder till dyrare transporter. Därför bör den svenska regeringen verka för att längre och tyngre fordon tillåts i hela Norden samt att regelverken mellan de nordiska länderna harmoniseras så långt det är möjligt med hänsyn till respektive lands unika förutsättningar. Ökad harmonisering bör eftersträvas inte bara vad avser vikt- och måttbestämmelser och kombinationer av fordon utan även inom andra regelverk som påverkar gränsöverskridande transporter så som regler avseende exempelvis farligt gods. Transportbranschen lyfter inte minst fram behovet av ökad samsyn kring hantering av transporttillstånd samt administration av kontroll och efterlevnad.

De nordiska statsministrarna enades 2019 om att Norden ska bli världens mest hållbara och integrerade region 2030. Ska den visionen bli verklighet är det helt avgörande att skapa bättre förutsättningar för såväl gods som människor att enkelt korsa de nordiska landsgränserna. Därför behövs ett nordiskt transportministerråd. Det är något som Nordiska rådet länge krävt och som också är något som riksdagen gjort tillkännagivanden om till regeringen. Genom att inrätta ett nordiskt transportministerråd skulle goda förutsättningar skapas för det harmoniseringsarbete som brådskar för att skapa bättre förutsättningar för gränsöverskridande transporter i Norden. Vidare vore ett ministerråd betydelsefullt i arbetet med ökad gränsöverskridande infrastrukturplanering liksom för möjligheterna till forskning och innovation inom transportsektorn.

Johan Hultberg (M)